

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Regionaalarengukomisjon

ESIALGNE
2006/2104(INI)

22.12.2006

RAPORTI PROJEKT

Tulevase regionaalpoliitika panus Euroopa Liidu innovatsioonisuutlikkuse suurendamisse
(2006/2104 (INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Mieczysław Edmund Janowski

PR_INI

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....3

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

tulevase regionaalpoliitika panuse kohta Euroopa Liidu innovatsioonisuutlikkuse suurendamiseks (2006/2104 (INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikleid 2, 3, 158, 159 ja 160;
- võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta¹ ja selle juurde kuuluvat korrigeerimist²;
- võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust nr 1084/2006, millega asutatakse ühtekuuluvusfond³;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi⁴;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1081/2006, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi⁵;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta⁶;
- võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühtekuuluvust käsitlevate ühenduse strateegiliste suuniste kohta⁷;
- võttes arvesse nõukogu 25. septembri 2006. aasta ühist seisukohta (EÜ) nr 27/2006⁸ ja Parlamendi seisukohta teisel lugemisel nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)⁹ (2005/0043(COD));
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2005. aasta resolutsiooni teaduse ja tehnoloogia kohta – Euroopa Liidu tulevase teadusuuringute toetamise poliitika suunised¹⁰;
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Ühtekuuluvuspoliitika toetus majanduskasvule ja töökohtadele: ühenduse strateegilised suunised, 2007–2013” (KOM(2005)0299);

¹ ELT L 210, 31.7.2005, lk 25.

² ELT L 239, 1.9.2006, lk 248.

³ ELT L 210, 31.7.2006, lk 79.

⁴ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

⁵ ELT L 210, 31.7.2006, lk 12.

⁶ OJ L 210, 31.7.2006, p. 19.

⁷ ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.

⁸ ELT C 301E, 12.12.2006, lk 1.

⁹ P6_TA(2006)0513.

¹⁰ P6_TA(2005)0077.

- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Teadmiste rakendamine praktikas: ELi laiapõhjaline innovatsioonistrateegia” (KOM(2006)0502);
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele pealkirjaga „Rohkem teadusuuringuid ja innovatsiooni – investeerimine kasvu ja tööhõivesse: ühine lähenemisviis” (KOM(2005)0488);
 - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Ühtekuuluvuspoliitika ja linnad: linnade ja linnastute panus piirkondade majanduskasvu ja tööhõivesse” (KOM(2006)0385);
 - võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Kolmas ühtekuuluvuse arenguaruanne: uue partnerluse poole majanduskasvu, tööhõive ja ühtekuuluvuse valdkonnas” (KOM(2005)0192);
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni kohtumise järeldusi;
 - võttes arvesse komisjoni teatist kevadisele Euroopa Ülemkogu istungjärgule pealkirjaga „On aeg tõsta tempot: uus partnerlus majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel” (KOM(2006)0030);
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule mitteametlikul kohtumisel Lahtis 2006. aasta 20. oktoobril pealkirjaga „Innovatsioonialdis ja uuenev Euroopa” (KOM(2006)0589);
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „Euroopa Tehnoloogiainstituut: edasised sammud selle loomiseks” (KOM(2006)0276);
 - võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Piirkonnad majandusmuutustes” (KOM(2006)0675);
 - võttes arvesse Euroopa innovatsiooni eduaruannet 2006 (TrendChart);
 - võttes arvesse Regioonide Komitee seisukohti ja arvamust;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0000/2006),
- A. arvestades, et lisaks tegevusele, mis hõlmab projektide heakskiitmist ja struktuurifondide juhtimist, osaleb regionaalpoliitika ELi innovatsioonisutlikkuse suurendamises, mis kätkeb endas rida täiendavaid teadus- ja tehnoloogia-, õigus- ja finants-, majandus- ja kaubandus-, korraldus- ja haldus-, energia- ja keskkonna-, haridus- ja sotsiaal- ning tervishoiu- ja kultuurialaseid meetmeid, mille eesmärgiks on tagada ühendusesisene tegelik ühtekuuluvus;
- B. arvestades, et investeerimine iseenesest ei taga arengut, kuid mis asjakohaste poliitikate

järgimisel võib saada oluliseks arendusvahendiks;

- C. arvestades, et innovatsioonisuutlikkuse suurendamise eesmärgiks on piirkondadevaheliste erinevuste vähendamine, viies ellu sotsiaalse solidaarsuse ja harmoonilise arengu põhimõtteid;
- D. arvestades, et igasugune innovatsioonialane tegevus peab olema suunatud inimestele; inimeste igakülgne ja harmooniline areng on aluseks kõigi poliitikate edukale täideviimisele ning Euroopa Liidu kõigi meetmete osas tuleb lähtuda selle elanike kui kohalike ja piirkondlike kogukondade liikmete ning samal ajal Euroopa Liidu kodanike heaolust (mis üldiselt väljendub elukvaliteedis ja pikaajalisuses);
- E. arvestades, et võrdne ligipääs haridusele ja koolitusele kõigil tasanditel on kodanike põhiõigus ning tuleb toetada täiendkoolitust, samuti tuleb töötajatele anda võimalused ümberõppeks;
- F. arvestades, et innovatsiooni Euroopa Liidus tuleb mõista kui dünaamilist ja interaktiivset protsessi, mis kaasab erinevaid sidusrühmi, sealhulgas piirkondlikke ja kohalikke sidusrühmi, vastavalt subsidiaarsuspõhimõttele;
- G. arvestades, et innovatsioon võib tähendada ka naasmist heade, läbiproovitud ja kontrollitud tavade juurde, mis on kasutusel olnud mitmete põlvkondade jooksul, ning mõningatel juhtudel võivad innovatsioonimeetmed olla suunatud üksnes eripiirkondadele;
- H. arvestades, et mõned meetmed nõuavad olulisi väljaminekuid, samal ajal kui ülejäänud vajavad uusi ideid ja/või heade ning arusaadavate õigusnormide kehtestamist ja järgimist;
- I. arvestades, et Lissaboni strateegia eesmärgiks on muuta Euroopa Liit kõige konkurentsivõimelisemaks majandusruumiks maailmas aastaks 2010, muu hulgas suurendades uurimis- ja arendustegevusele suunatud kulutusi 3%ni SKPst; regionaalsetel ja kohalikel keskustel tuleb aktiivsemalt sekkuda Lissaboni strateegia rakendamisse praktikas;
- J. arvestades, et 60–70% ELi direktiividest on ellu viidud regionaalsel ja kohalikul tasandil;
- K. arvestades, et struktuurifonde tuleb kasutada paindlikult, võimaldades arvesse võtta iga piirkonna eripära;
- L. arvestades, et on tarvitusele võetud erinevaid rahastamisvahendeid, muu hulgas uued algatused Jaspers, Jeremie ja Jessica, ning EIP meetmed suunavad kulutuste otstarbekohasele kasutamisele;
- M. arvestades, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd) etendavad olulist osa innovatsioonisuutlikkuse suurendamisel ELis, muu hulgas tänu oma paindlikkusele ja reageerimiskiirusele seoses uue tehnoloogia ja tegutsemismetoditega;
- N. arvestades, et majandustegevus üldises mõistes hõlmab ka talupidamist;
- O. arvestades, et teenindussektor annab olulise osa (ligikaudu 70%) ELi riikide sissetulekust;

- P. arvestades, et transpordile, side- ja infovõrkudele tuleb luua asjakohased tingimused;
- Q. arvestades, et maailma majanduses ja poliitikas arvestatavad tegutsejad ei istu, käed rüpes, ning otsivad samuti uusi lahendusi, arvestades, et innovatsioon võib olla vahendiks, mis muudab Euroopa majanduse atraktiivsemaks ja konkurentsivõimelisemaks ning tugevdab sidemeid ühenduse piirkondade vahel;
- R. arvestades, et innovatsioon on üheks ELi kolmest prioriteedist, mis on lisatud strateegilistesse juhistesse,

Inimkapitali, haridust, teadus- ja uurimistegevust käsitlev poliitika

1. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tagama võrdset ligipääsu haridusele kõigil tasanditel kõigis piirkondades, võimaldades inimestele innovatiivset ja loominguulist mõtlemist ning tagades isiku tasakaalustatud arengu (nii intellektuaalse kui füüsilise), sealhulgas eetilise sotsiaalse käitumismudeli arengu;
2. tervitab juba saavutatud tulemusi ning kutsub liikmesriike ja komisjoni üles edendama piirkondlike akadeemiliste ja teadusuuringute keskuste arengut ning nende keskuste omavahelist tihedamat koostööd, mis sisaldaks suuremas mahus uurijate ja üliõpilaste vahetust;
3. juhib nõukogu ja komisjoni tähelepanu asjaolule, et liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste poolt viljeldav perepoliitika, mida ohustab kokkuvarisemine ja tööjõupuudus ning mis on tingitud ELis valitsevast demograafilisest situatsioonist, vajab põhjalikku läbivaatamist; usub, et erilist tähelepanu on tarvis pöörata asjaolule, et Euroopa ühiskond vananeb, ning on arvamusel, et eakad inimesed peaksid vahetult osalema uuenduslike meetmete väljatöötamises, rakendades oma teadmisi ja kogemusi;
4. teeb komisjonile, liikmesriikidele, Regioonide Komiteele ja piirkondlikele ametiasutustele ettepaneku, et piirkondlikud ja kohalikud kogukonnad, silmas pidades innovatsiooni tugevama vaimu saavutamist, alustaksid ühiskonnas mitmesuunalise kampaania abil dialoogi altpoolt ülespoole põhimõttel;
5. asub seisukohale, et innovatsioonisuutlikkuse suurendamise oluliseks eeltingimuseks ELis on takistamatu ja vaba (või üliodav) lairibavõrgu juurdepääs:
 - a) haldusteabele (kõigil haldustasanditel), võimaldades seda enamiku haldusformaalsuste, sealhulgas ettevõtlusega seotud formaalsuste osas Interneti kaudu, ning
 - b) teadus-, majandus-, õigus- ja kultuurialasele teabele, mille suhtes kohaldatakse intellektuaalomandi õiguste põhimõtteid (laiem juurdepääs e-raamatukogudele),ning kutsub komisjoni, liikmesriike, piirkondlike ja kohalike ametiasutusi tagama üldist juurdepääsu sellisele teabele ning võimalikult suurendama juurdepääsu side- ja infotehnoloogiapõhisele töötamisele, mis on eriti tähtis inimestele, kelle isiklik või ametialane olukord nõuab neilt töötamist väljaspool tööandja tööruume, sealhulgas noored, haritud emad ja puudega isikud;

6. leiab, silmas pidades innovatsiooni tugevdamist ühenduses, et on oluline igakülgselt toetada leiutise, patendi ja litsentsiga seotud tegevusi ning kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama jõupingutusi Euroopa patendi rakendamiseks ning tagama autoriõiguste kaitse (intellektuaalomandi õiguste strateegia), mis viiks üldiste lahenduste vastuvõtmisele selles valdkonnas, võttes peamiselt aluseks Euroopa mudelid;
7. asub seisukohale, et innovatsioonirühmad, tippteadmiste keskused jms on tänase seisuga andnud häid tulemusi innovatiivsete põhimõtete ja lahenduste formuleerimisel ning nende kiirel ja tõhusal rakendamisel, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama rühmade arengut, et luua sidemed teadusuuringute keskuste, hariduskeskuste, ettevõtluse ja kohalike kogukondade vahel;
8. soovib liikmesriikidel tungivalt edendada koostööd, moodustades tehnoloogilisi platvorme, mis tagaksid innovatsioonitoimingute võimaliku koondumise, luues piiri- ja piirkonnaüleseid sidemeid tööstusringkondade ning teadusuuringuid teostavate ja finantsringkondade vahel;
9. rõhutab, et olemasolev kulutuste tase teadus- ja arendustegevusele on ohtlikult madal ning ühenduse selleks otstarbeks määratud eelarveeraldised on kaugel sellest, et olla rahuldavad, ning kutsub liikmesriike üles märkimisväärselt suurendama selliste kulutuste osa SKTst võimalikult kiiresti nii riiklikul kui piirkondlikul tasandil;
10. näeb Euroopa Tehnoloogiainstituudis uut võimalust ajude äravoolu takistamiseks ning kordumatu võimaluse andmiseks andekatele Euroopa teadlastele teadusuuringute läbiviimiseks kõige kõrgemal tasemel ja piirkondlike uurimisinstituutide võimaliku toetamise allikana; sellega seoses kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama tööd ETI loomisel ning edendama ühenduse konkurentsivõimet ja potentsiaali nn teadmiste kolmnurgas, mille moodustavad innovatsioon, teadustegevus ja haridus;

Majandus- ja energiapoliitika ning finants- ja haldusvahendid

11. kutsub komisjoni, liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi üles andma VKEdele igakülgselt toetust (kaasa arvatud meetmed haldusmenetluse ja maksusüsteemi täiustamiseks), sest nad on tehnoloogiliste ja organisatsiooniliste uuenduste kõige loovamad ja dünaamilisemad vahendajad, seega potentsiaalselt suurendades Euroopa majanduslikku konkurentsivõimet ning parandades olukorda tööturul;
12. kutsub piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi edendama ja toetama piirkondlikku koostööd teaduslike uurimiskeskuste ja erineva suurusega ettevõtete, nii väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kui ka suurte ettevõtete vahel;
13. nõuab tungivalt, silmas pidades innovatsiooni soodustava poliitika tõhusat rakendamist regioonides, et liikmesriigid kasutaksid otstarbekalt Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ning seitsmenda raamprogrammi pakutavaid rahastamisvõimalusi;
14. asub seisukohale, et vastavalt tugevale sotsiaalsele survele selles küsimuses tuleb bürokraatiat radikaalselt vähendada, mida ei tohi segi ajada tõhusa haldamisega, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles läbi vaatama ELi, siseriiklikud ja kohalikud õigusaktid sellest vaatevinklist lähtudes ning oluliselt lihtsustama ja võimaluse korral

ühtlustama haldusmenetluse, eelkõige seoses majandustegevuse alustamise ja juhtimisega (ühtsed kontaktpunktid);

15. asub seisukohale, et institutsionaalset abi tuleb pakkuda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele nende innovatsiooni toetavas töös ning soovib, et liikmesriigid võiksid kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega kaaluda neile võimalikult laialdaste kohustuste ja volituste andmist koos asjakohaste omafinantseerimisvahendite, toetuste ja abirahadega, mis hõlbustaks jõupingutusi parimate lahenduste leidmisel kohalikele elanikele;
16. kutsub liikmesriike ja piirkondlikke omavalitsusi, kui otsitakse teid innovatsiooni soodustavate investeeringute ja projektide elluviimiseks, otstarbekamalt ära kasutama lahendusi, mida pakuvad avaliku ja erasektori partnerlus, rakendades samal ajal muudes riikides ja piirkondades väljatöötatud häid tavasid;
17. leiab, silmas pidades innovatsiooni soodustava poliitika rakendamist siseriiklikul ja piirkondlikul tasandil, et kapitali suurendamise ülesanne tuleb teha lihtsamaks, ning kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles tegelikele vajadustele vastavate finantseerimismehhanismide loomisele koos süsteemiga, mis maandaks innovatsiooniprojektidega seotud riske; uuenduslikkuse seisukohast lähtudes tunnustab EIP ja EIF poolt ühiselt ellu rakendatud uute rahastamisvõimaluste (Jaspers, Jeremie ja Jessica) tähtsust ning leiab, et teavet nende algatuste praktilisest ja tõhusast rakendamisest tuleb piirkondlikul tasandil levitada võimalikult laialdaselt;
18. tunnustab sidet innovatsiooni ning inimeste ja kaupade kiire ja ohutu liikumise vahel, mis nõuab piirkondlike kogukondade sekkumist transpordiinfrastruktuuri tagamisel, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja piirkondlikke omavalitsusi üles olema transpordi valdkonnas tehniliselt ja organisatsiooniliselt innovaatilised, eelkõige ühistranspordi osas nii kohalikul kui piirkondlikul tasandil;
19. tervitab asjaolu, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on üles võtnud Euroopa energiaprobleemid, ning mõistes, et energiapoliitika kuulub üldiselt siseriikliku tegevuse valdkonda ning mõjutab oluliselt innovatsiooni majanduses, soovib liikmesriikidel tungivalt kaaluda selle poliitika piirkondlike aspekte, kaasa arvatud energiaharidus, mille tulemuseks on suuremad jõupingutused energia kasutamise otstarbekamaks muutmisel ning puhta energia tootmisel, kasutades ära geoloogilisi iseärasusi ja kohalikke energiaallikaid ning soodustades energiat säästvate hoonete ehitamist;

Linna- ja maapiirkonnad ning keskkond

20. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles, silmas pidades vastumeetmete võtmist majanduse soikumisest põhjustatud rahvastiku vähenemisele teatud piirkondades, tõhusamalt läbi viima piirkonnasisest hüvituspoliitikat, kasutades optimaalselt kohalikke tingimusi ja varasid, et saavutada edu liikumisel territoriaalse ühtekuuluvuse suunas, mis suurendaks ühenduse innovatsioonisuutlikkust;
21. juhib komisjoni, liikmesriikide ja piirkondlike ametiasutuste tähelepanu asjaolule, silmas pidades innovatsioonisõbraliku keskkonna võimalikkust, et inimestele peavad olema tagatud head elamistingimused, mis tähendab vajalikul tasemel turvalisuse, tervishoiu ja keskkonnakaitse, korraliku eluaseme, teenuste kättesaadavuse jms tagamist;

22. kutsub liikmesriike ja piirkondlikke ametiasutusi üles, silmas pidades silmapaistvat osa, mida etendavad linnapiirkonnad paikadena, kus elab enamik ELi kodanikest, ning kohalike ja piirkondlike innovatsioonikeskustena, toetama pikaajalist ruumilist planeerimist, mis looks tingimused linnaruumi otstarbekale ja harmoonilisele kasutusele ning linnade jätkusuutlikule arengule, võttes keskkonna kaitsmisel nõuetekohaselt arvesse majandusest, eluasemest ja meelelahutusest lähtuvaid vajadusi;
23. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama innovatiivset keskkonnasõbralikku tegevust (ökoinnovatsiooni), mis aitaks kaasa piirkondlikule jätkusuutlikule arengule;
24. kutsub komisjoni, liikmesriike ka piirkondlikke ametiasutusi üles, silmas pidades asjaolu, et maapiirkonnad, kus elab umbes 20% ühenduse rahvastikust, omavad otsustavat tähtsust ELi toiduainetega varustamisel, lülitama põllumajanduslike toiduainete tootmise ja töötlemise ning maapiirkonade elanike elamistingimuste küsimused innovatsioonipoliitika tegevusvaldkonda;

Head tavad ning innovatsioonipoliitika tugevdamine

25. tervitab komisjoni tööd innovatsioonipoliitika hindamisel liikmesriikide tasandil (näiteks Euroopa arengu) ning kutsub komisjoni üles analüüsima süstemaatiliselt üksikuid piirkondi, kasutades kõige objektiivsemaid uuenduste näitajaid; teeb ettepaneku, et asjakohane analüüs ja hindamine esitatakse neljandas perioodilises aruandes ühtekuuluvuse kohta, mida käesoleval ajal ette valmistatakse;
26. kutsub komisjoni üles astuma samme siseriikliku strateegilise võrdlusraamistiku kindlustamisel (NSRF), mis peab sisaldama regionaalset innovatsioonistrateegiat (RIS), et tõsta innovatsioon esiplaanile ning lülitada nad koos ühisesse ja sidusasse süsteemi kogu ELi jaoks;
27. tervitab saavutatud tulemusi seoses kogemuste ja heade tavade vahetamisega piirkondlike ja kohalike kogukondade vahel koostöövõrgustike kaudu ning kutsub komisjoni üles tagama jätkuvat toetust selliste võrgustike arengule ja innovatsiooni edastamist kõige uuemate info- ja sidetehnoloogiate laialdase levitamise kaudu, mis oluliselt hõlbustavad teabe edastamist ja vahetamist, eelkõige silmas pidades vajadust kaasta kogukondi kõrvalistes piirkondades; sellega seoses tervitab asjaolu, et algatuse „Piirkonnad majandusmuutustes” kaudu julgustab komisjon piirkondi ja linnu tegema koosööd, kuid samas ootab konkreetseid ettepanekuid kõnealuse algatuse rakendamisel;
28. kutsub komisjoni üles viima koos liikmesriikidega läbi ühenduse strateegiliste suuniste vahekokkuvõtet, et anda hinnang ELi innovatsioonipoliitika edule piirkondades;
29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja Regioonide Komiteele.